

Tiedote

JULKAISUVAPAA KE 27.3.2024

Kraatterijärvi Geoparkista Suomen viides UNESCO Global Geopark

Kraatterijärvi Geopark on 27.3.2024 nimetty YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescon maailmanlaajuiseen geologisesti arvokkaiden alueiden verkostoon eli UNESCO Global Geopark -kohteeksi. Vuonna 2015 perustettuun Unescon geopark-ohjelmaan kuuluu Suomesta nyt viisi kohdetta.

Kraatterijärvi UNESCO Global Geopark sijaitsee Länsi-Suomessa itäisellä Etelä-Pohjanmaalla Alajärven, Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin kuntien alueella. Kunnat ovat jo vuosien ajan kehittäneet aluetta kohti UNESCO Global Geopark -verkoston jäsenyyttä tiiviissä yhteistyössä yritysten, yhdistysten ja asukkaiden sekä lukuisten muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarina huipentui maaliskuun lopussa UNESCO:n hallintoneuvoston ja yleiskokouksen päätökseen hyväksyä alue Geopark-ohjelmaan ja kansainvälisen verkoston jäseneksi.

Kraatterijärvi UNESCO Global Geoparkin geologinen pääteema on meteoriitin iskeytyminen maahan 78 miljoonaa vuotta sitten. Alueen kansainvälisesti merkittävimpiä erityispiirteitä ovat kovassa kuumuudessa ja paineessa syntynyt kivilaji kärnäiitti, joka tulee muodostelmana maanpintaan Lappajärven Kannanlahdessa. Törmäyksestä syntyneet paine ja kuumuus saivat aikaan myös harvinaislaatuisia törmäystimantteja. Merkittäviä maastoja ja maisemia edustavat kraatterin iskeytymisestä muodostunut Lappajärvi reunamuodostelmineen Vimpelin Lakeaharjulla, Valmosanneva Evijärvellä sekä myyttiset kiviluolastomuodostelmat Alajärven Pyhävuorella.

– Geoparkin UNESCO-statuksen hakuun valmistautuminen on edellyttänyt alueen laaja-alaista kehittämistä, kattavaa yhteistyötä, investointeja, valintojen tekemistä sekä pitkäjänteistä sitoutumista Geoparkin jatkuvaan kehittämiseen ja ylläpitämiseen myös tulevaisuudessa, listaa Kraatterijärvi Geopark ry:n puheenjohtaja Sam Leijonamieli – Geopark on alueen yhteistyön ja sinnikkyuden tulos. Olemme kiitollisia siitä mittavasta työstä, jota ihmiset ovat alueella tehneet ja miten he ovat sitoutuneet Geoparkin yhteiseen kehittämiseen.

Vahva ja ainutlaatuinen geologinen perimä vakuutti UNESCO Global Geopark –arvoitsijat, sillä Kraatterijärvi Geopark on ainut ja Euroopan suurin meteoriitin törmäyksessä syntynyt järvi UNESCO:n Global Geopark -verkostossa. UNESCO- kelpoisuuden arvioinnissa alue sai kiitosta mm. vahvasta alueen poliittisesta tuesta ja sitoutuneisuudesta, kouluyhteistyöstä ja ympäristökasvatuksesta varsinkin Geolukion osalta sekä erityisen hyvästä geologian tieteenalan pohjatyöstä, jota mm. Nykälänniemen meteoriittikeskus edustaa.

UNESCO Global Geopark -brändi on matkailijalle laadun tae ja lisää kansainvälistä matkailua alueella. Kraatterijärvi Geopark –alueella on odotettavissa kasvavia kävijämääriä erityisesti luonto- ja kulttuurikohteissa. Geopark-näkyvyyden lisäksi kohteiden käyntimääriin vaikuttaa myös luontoretkeilyn kasvu, mikä on säilyttänyt suosionsa kotimaisten matkailijoiden keskuudessa.

Geopark-alueen suosituimpia nähtävyyksiä ovat Meteoriittikeskus, Lakeaharju, Pyhävuori ja Uittomiesperinnealue. UNESCO:n geoparkit ovat myös paljon muuta kuin vain geologisia kohteita. Kraatterijärven geoparkin erityisominaisuuksiin kuuluu maailmankuulun arkkitehti Alvar Aallon ainutlaatuinen rakennuskokoelma, alueen kymmenet museot ja harvinaisten puukirkkojen kokonaisuus. Alueen matkailupalvelutarjontaa on koottu yhteen www.kraatterijarvigeopark.fi -sivustolle.

UNESCO Global Geopark-statusen myötä avautuu entistä enemmän mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön kaikilla sektoreilla. Yhdessä muiden Unesco-kohteiden kanssa Kraatterijärvi Geopark lisää Suomen kansainvälistä matkailun vetovoimaa ja tuo maailmalle näkyvyyttä maailmalla. Suomen neljä aiemmin Unescon Geopark-verkostoon hyväksyttyä aluetta ovat Rokua Geopark, Lauhanvuori–Hämeen kangas Geopark, Saimaa Geopark ja Salpausselkä Geopark.

Alueen kunnat ovat kehittäneet Geopark –aluetta ja toimintaa yhteisillä hankkeilla. Eri hankerahoitusinstrumenteilla on edistetty geokohteiden kehittämistä ja tuotettu opastusaineistoja. Geopark on kehitysalusta, jonka avulla geologisesti arvokasta perimää ja sen elinvoimaa kehitetään ja nostetaan esiin alueen luontoa ja kulttuuria hyödyntäen. Geopark-kokonaisuuden kehittäminen ja alueidentiteettiä vahvistava yhteistyö jatkuvat alueen kuntien omistaman Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n alaisuudessa.

Kraatterijärvi Geopark on Suomen viides UNESCO Global Geopark. Kuvassa Euroopan suurin törmäyskraatteri, Lappajärvi.

Kuva: Miika Lahnalampi

Mikä on UNESCO Global Geopark?

- Kansainvälisesti merkittävien geologisten kohteiden yhteisbrändi
- Verkostoon kuuluu 213 Geoparkia 48 eri maasta, ja verkostoon pyrkii vuosittain useita Geoparkeja
- Statuksen saaminen on vuosien työn tulos, ja status on määräaikainen. Geoparkeille asetetaan valtava määrä kriteerejä, joiden toteutumista arvioidaan hakuvaiheessa ja statuksen myöntämisen jälkeen neljän vuoden välein
- Geoparkin edellytys on merkittävä geologinen perintö, joka on vaikuttanut alueen luonnon ja kulttuurin kehitykseen
- Geoparkien tehtävänä on lisätä tietoisuutta alueen geologisen, luonnon- ja kulttuuriperinnön merkityksestä ja edistää niiden säilyttämistä, edistää kestävä kehitystä, ympäristökasvatusta ja geomatkailua sekä paikallistaloutta laajemmin

Yhteystiedot:

Kraatterijärvi Geopark ry
Sam Leijonanmieli, puheenjohtaja
sam.leijonanmieli@vimpeli.fi
+ 358 40 137 3703

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy
Vesa Alanko-Luopa, toimitusjohtaja
vesa.alanko-luopa@jppp.fi
+ 358 44 465 9380

www.kraatterijarvigeopark.fi

Facebook: Kraatterijärvi Geopark

Instagram: kraatterijarvigeopark

